

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö VARELY/1194/2023

Aihe IBV Suomi Oy:n Ulvilan aurinkoenergiaprojektin ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Ulvila

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa IBV Suomi Oy:n aurinkoenergiaprojektin YVA-ohjelmasta. Suunnittelualue sijoittuu Ulvilan Kaasmarkkuun valtatie 11 (Tampereentie) pohjoispuolelle n. 7 km etäisyydelle Ulvilan keskustasta. Alue on laajuudeltaan n. 330 ha ja se on metsätaloustaloudessa. Koillisessa hankealuetta rajaavat Fingrid Oyj:n 110 ja 400 kV voimalinjat, jotka myös halkovat voimala-alueen sen itäosassa. Hankealueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja, mutta rinnakkain YVA-menettelyn kanssa on käynnissä osayleiskaavan laatiminen alueelle.

Hankealue jakautuu neljään eri tuotantoalueeseen, joista kolme sijaitsee Fingridin voimalinjojen lounaispuolelle ja yksi itäpuolelle. Paneelikenttiä halkovat huoltotiet sekä 370 m leveä viherysteys. Aurinkovoimalan sähköasema rakennetaan alueen länsiosaan, sen lisäksi länsiosassa sijaitsee myös akkuvastointilaitos eli energiavarasto. Tämä voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa hajautettuna, jolloin akkukontteja sijoitetaan paneelikenttien eri osiin. Tuotantoalueella sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeilla, voimalan sähköasemalta liittyminen Fingridin sähköasemalle tapahtuu joko maakaapelilla tai ilmajohtolla, josta Satakunnan Museo on antanut 12.12. 2022 päivätyn lausunnon.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on arvioitavana kaksi eri vaihtoehtoa: VE1 ja VE2 sekä nk. nollavaihtoehto. VE1 on vaihtoehtoista laajin ja sisältää yhdeksän eri paneelialuetta, VE2 koostuu kahdeksasta paneelialueesta.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kulttuuriympäristöön ja maisemaan liittyvät lähtötiedot arvokkaiden kulttuuriympäristön ja maisema-alueiden osalta on käsitelty YVA-ohjelmassa asianmukaisesti ja riittävästi. Hankkeella ei tule olemaan vaikutusta alueen

rakennettuun kulttuuriympäristöön, joten museo ei näe rakennusinventoinnin teettämistä tarpeellisena.

Hanketta varten on laadittu maisemaselvitys (Sitowise Oy 2022). Selvityksen sivulla 46 maiseman arvoja kuvaavassa kartassa on esitetty hankealueen lähiympäristön valtakunnallisesti sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Satakunnan rakennusperintö 2005), mutta ei maakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta, joka on tosin huomioitu YVA-ohjelman selostuksessa. Maisemaselvityksen luvussa 5 on esitetty hankkeen vaikutuksia maisemaan mm. havainnekuvin puustorajan silhuetin muutoksesta. YVA-hankkeen yhteydessä vaikutusten arviointia tulisi edelleen kohdentaa etenkin suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitseviin maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristö- ja maisema-alueisiin nähden.

Käytettävään lähdeaineistoon Satakunnan Museo kehottaa lisäämään Satakunnan maisema-alueinventoinnin kohdekorttien (<https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/projektit/esitykset-varsinais-suomen-ja-satakunnan-arvokkaiksi-maisema-alueiksi/>) lisäksi inventoinnin raportin: Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Ehdotus Satakunnan ja Varsinais-Suomen arvokkaiksi maisema-alueiksi 2014. Toim. Jenny Alatalo ja Marie Nyman. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 75/2014 sekä kirjan Satakunnan kulttuuriympäristöt eilen, tänään, huomenna. Toim. Niina Uusi-Seppä. Satakunnan Museo 2012. Se sisältää Satakuntaliiton teettämän, maakunnallisen Satakunnan rakennusperintö 2005 -inventoinnin kunnittaiset alue- ja kohdekuvaukset, samat, jotka löytyvät myös Satakunnan Museon Y-Pakki -portaalista (y-pakki.fi).

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on YVA-hankkeen yhteydessä toteutettu arkeologinen inventointi (Juha Ruohonen / Maanala Oy: Ulvilan aurinkovoimahankealueen arkeologinen inventointi 2022). Jo entuudestaan hankealueelta ja sen välittömästä läheisyydestä tunnettiin muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama laaja Pikatienvarsi -niminen röykkiöalue (muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella 886010011, lisätiedot <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.886010011>). Inventoinnissa löydettiin lisäksi yksi uusi kiinteä muinaisjäännös, hankealueen itäosassa sijaitseva hautaröykkiö (muinaisjäännösrekisterissä nimellä Rotkus ja tunnuksella 1000045137).

Muinaisjäännökset on mainittu YVA-ohjelman sivulla 51. Samalla sivulla olevasta kartasta Rotkuksen röykkiö kuitenkin puuttuu. Karttaa tulee tältä osin täydentää.

Tekstissä mainitaan, että muinaisjäännökset rajataan hankealueen ulkopuolelle, mutta ko. kartan mukaan osa Pikatienvarren muinaisjäännosalueesta jää hankealueen sisäpuolelle. YVA-hankkeen yhteydessä tulee arvioida erityisesti voimalan rakentamisen aikaisia vaikutuksia muinaisjäännöksille, vaikka itse voimalat eivät niiden alueelle sijoittuisikaan.

Muilta osin Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa YVA-ohjelmasta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Satakuntaliitto/kirjaamo, Daniel Nagy, Susanna Roslöf
Varsinais-Suomen ELY-keskus/Katariina Alaspää
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä